Ч. 278. Львів, Неділя дня 12 (24) грудня 1899. Річник III.

Передплата на »РУСЛАНА« виносить:

в Австри:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . 3 р. ав.
на місяць . . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . 20 рублів або 40 франків
на пів року . . 10 рублів або 20 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановиx псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о год. 6-ій пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 9 ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в »Надісланім« 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Письмо з Відня.

З Відня пишуть нам під днем 21-го грудня.

В часї вчерашного засїданя прощав ся ґр. Клярі з послами, а др. Вітек витав ся. Ще в послїдній хвили здавалось, будьто машина парляментарна зможе упоратись з квотовим законом і з законом о консумцийних податках. В кульоарах парляменту настав рух. Думано, що з уступленєм ґр. Клярого щезне і ческа обструкция. Поляки і католицкі людовцї хотїли позискати Чехів для кількох засїдань, що мали відбутись по різдвяних сьвятах без обструкциї, щоби парляментарно довершити угорску угоду. Чехи скланялись до сего предложеня, але жадали: 1) поруки, що з новим роком буде їм дана ческа урядова мова в ческих областях, і 2) що лївиця буде голосувати за угорскою угодою. Поруки такої не міг однакож нїхто дати Чехам і послїдні проби розбились. Лївиця до того не обявила нї найменьшої охоти віддати свої голоси за законом о переказаню Угорщинї звісних консумцийних податків. Лївиця в души рада, що угода з Угорщиною буде довершена §. 14-им. Новий щеф кабінету возьме цїле одіюм угорскої угоди на себе. Се одно.

Друга важна подія, се факт, що правиця опять зійшла ся. Факт сей має вагу на пізнїйше, коли по евентуальнім уступленю провізоричного кабінету д-ра Вітека — імовірно під конець лютого 1900 р. — прийде до зложеня ще одного урядничого кабінету і до скликаня державної ради. Треба додати, що в польскім »колї« взяла знов перевагу т. зв. »славяньска« полїтика. Поляки зрозуміли, що з'ізольовані Чехи могли би з легкостию в часї соймовім уложити ся з ческими Нїмцями і війти відтак до парляменту яко алїянти лївиці. Се значило би, що 182 нїмецких послів і 80 ческих становили би вже в парляментї віденьскім таку більшість, що не потребовала би оглядатись на Поляків. І католицкі людовцї зрозуміли також ситуацию, а з боязни, щоби лїберальні ческі посли не сполучили ся з нїмецкими лїбералами, прилягли також опять близше до Чехів. При Чехах в часї критичнім, стояв вірно славяньский »Союз«. »Союз« не потребовав проте відновляти приязнь з Чехами в хвили відроченя парляменту.

Трета важнїйша подія довершилась поза парляментом. Є се уступленє бар. Бравна з становища шефа ґабінетової цїсарскої канцеляриї. Бар. Бравн мав дуже великий вплив на розвій внутрішної полїтики Австриї. Він служив вірно коронї без огляду на внїшні події цїлих трицять лїт. Єго наслїдником став Шіссель фон Персторф. Хто є п. Шіссель і яких полїтичних пересьвідчень? — се не уміємо на разї сказати. Скажемо лише, що в важких хвилях бар. Бравн мав у корони важке слово. О скілько говорять в ческих кружках, то бар. Бравн причинив ся до знесеня ческих язикових розпоряджень. Чи з уступленєм єго мав би повіяти теплїйший вітер в сторону австрийских Славян — покаже будучність.

Додам до того, що тут панує пересьвідченє, мовто в безпарляментарнім часї рішаючі сфери будуть докладати всїх заходів, щоби Чехів і Нїмцїв зблизити до себе. В сїм напрямі має розвести ся якась акция в ческім соймі. Успіх сеї акциї буде однакож зависїти від питаня, чи нїмецкі посли являть ся в ческім соймі.

З боєвища.

З боєвища в Натали доносять, що Булєр при пробі перейти ріку Туґелю втратив 142 убитих а до 400 ранених, 10 пушок і 13 возів з амуніциєю. Крім того попало в руки Боерів до 700 людий. Иньші дневники подають втрати Булєра над Туґелею навіть на 2000 людий. Анґлїйскі воєнні часописи думають, що замкнений в Ледісміс Віте буде вже в сих днях змушений або піддати ся, або пробовати перебитись на полудне по недостатку живности. — З західного боєвища доносять, що ґен. Френх острілював 18. грудня становище Боерів під фармою Ясфонтен, але коли Боери виступили аґресивно, Френх велїв своїм військам подати ся в зад. Військові сфери догадують ся, що ся вість маскує опять мале пораженє Англичан під Ясфонтен.

В Льондонї не вірять вже в стратеґічний талант Булєра, тим меньше Вітого, Ментуена, Ґатакра і Френха. По тій причинї віддано тепер начальний провід воєнному маршалкови Робертсови, котрого син поляг над Туґелею. Робертс виправить ся на днях до Каплянду на чолї нових помічних війск. Поки-що видав він розказ до всїх ґенералів анґлїйских, щоби они не виступали зачіпно до єго прибутя. Надто відкликано з Судану Кітшенера в надії, що він один зможе ще своєю воєнною славою, яку нажив собі в Суданї проти неґрів, піднести духа анґлїйских війск в Трансвалю. Після иньших версий, ґен. Френх і другі длятого цофають ся на полудне, бо Африкандери (Голяндцї з Каплянду), сполучившись з Боерами загрозили анґлїйским військам плечи. Число збунтованих Африкандерів дійшло вже до 13.000. В таборі Метуена не достає живности. Standard доносить, що положенє Англичан в Індиї дуже критичне. Тут і там потворились в краю малі віддїли повстанцїв. Анґлїя мусить скріпити і в Індиї свої залоги. В Льондонї рух. Робертс велїв орґанїзувати кінну інфантерию. Охотники зголошують ся численно. В коротцї 7 дивизия вирушить до Каплянду. На орґанїзацию нових полків плинуть приватні дари. Ротшільд жертвував 5.000 фунтів штерлїнґів, другі льорди і купцї зложили на сю цїль 25.000 фунтів. З Канади надїють ся кінних стрільцїв в числї 1050 людий. І з австральских кольонїй виплили вже помічні війска. Князь Марльбору і кілька членів палати льордів зголосились яко охотники.

Про воєнні сили Анґлїї пишуть стратеґічні дневники фахові таке: В Каплянді має Анґлїя до тепер 3 дивизиї, пятя і шеста суть або вже в пристанях Каплянду або ще на морю. Сема

33

ҐЕРГАРТ ГАУПТМАН.

Візник Геншель.

(Далї).

ЗІБЕНГАР.

Але-ж се є нещаслива ідея...

ГЕНШЕЛЬ.

Нї, нї, не перечу сьому анї раз! Я став лихий, лише я тут не винен. Я якось так попав у сей вир. Про мене, може й я винен. Хто знає!? Треба було уважати лїпше. Чорт не спить! Бо я йшов все лише простою дорогою.

ЗІБЕНГАР.

Геншель, ви сам собі воріг! Побиваєте ся з привидами, що не істнували нїде та нїколи. Чорт не зробив вам нїчого. Анї ви не попали у нїяке сильце, анї нїхто не дусить вас. Та-ж се всьо дурницї! Се небезпечна уява.

ГЕНШЕЛЬ.

Побачимо, можемо іще підіждати.

ЗІБЕНГАР.

Скажіть мінї вже раз щось певного. Побачите, що нїчого не знаєте. Ви анї лихі, чи як там кажете, анї не маєте нїякої вини на сумлїню.

ГЕНШЕЛЬ.

Я знаю се лїпше.

ЗІБЕНГАР,

Ну, яка-ж се вина?

Хвиля мовчаня.

ГЕНШЕЛЬ.

— Тут стояло ліжко, там лежала вона на ньому, там я прирік їй. Я прирік їй тай зломив слово.

ЗІБЕНГАР

Що ви прирекли?

ГЕНШЕЛЬ.

Та-ж ви знаєте! — — — Я зломив слово — тай всьо пропало. Тодї всьо скінчило ся. Я вже програв. — — — Бачите: Тепер вона не може найти спокою.

ЗІБЕНГАР.

Ви говорите про свою небіжку жінку?

ГЕНШЕЛЬ.

Ба що-ж, про неї саму говорю. — Вона не може найти спокою в гробі. Вона приходить та вертаєть ся і все не має спокою. — — — Чищу конї, то й вона стоїть там. — Беру сито зі скринї з вівсом і бачу, як вона сидить за дверми. — Хочу йти до ліжка в коморі, а вона лежить в ньому та дивить ся на мене. — Вона перевісила мінї годинник, вона пукає до стїни, вона шкробає по вікнї. Вона кладе мінї палець на груди, а я душу ся, не можу віддихати. Нї, нї, я знаю се. Такі річи мусить чоловік пережити, заки зрозуміє їх. Сього не можна розказати. Я вже пережив їх щось, можете мінї повірити.

Хвиля мовчаня.

ЗІБЕНГАР.

Геншель, крайне моє слово. Зберіть всї свої сили до купи; станьте відразу на обі ноги. Йдіть до лїкаря та порадьте ся його. Подумайте собі: »Я хорий, я дуже хорий«, але проженїть геть сю мару. Се уяви мізку, се привиди.

ГЕНШЕЛЬ.

Так говорили ви також і тодї. Се, або щось подібного говорили ви.

дивізия мобілїзує ся, мобілїзация осьмої підготовляє ся. Сама Анґлїя є в спроможности поставити 12 дивізий. Дальші воєнні сили треба би брати з кольонїй, а се дїло небезпечне. З кольонїй можна би поставити ще других 12 дивізий. Доси посїдає Анґлїя в Капляндиї і Натали по відтягненю втрат дотеперішних (7.600 людий) 60.000 війска. 24.000 людий пливе морем, або находить ся вже в пристанях африканьских. 24.000 людий мобілїзує ся, а 48.000 може ще бути змобілїзованих. На сїм кінчать ся сили Анґлїї. Дальші війска треба би брати з Індиї або з кольонїй.

Нове мінїстерство.

Нинїшна Wiener Ztg. оголосила вже склад нового кабінету. Вітек зістав мінїстром зелїзниць, а крім сего управителем кабінету. Вельзерсгаймб іменований на дальше мінїстром краєвої оборони, а Хлендовский мінїстром для Галичини. Шеф секциї, Блюмфельд приняв управу мінїстерства рільництва, Стуммер справ внутрішних, бар. Йоркаш-Кох мінїстерства фінансів, Стібраль мінїстерства судівництва, Берндт мінїстерства просьвіти, Шрот мінїстерства судівництва.

Wiener Allg. Zeitung характеризує нове мінїстерство Вітека, яко переходове, без нїякої полїтичної краски. Оно не розрішить нїякої полїтичної квестиї, тим то пристрастний виступ кількох радикальних і зближених до радикалїзму дневників против сего мінїстерства є незрозумілий, бо час треваня сего кабінету є вже з гори так точно означений, як єго проґрама, а і сама обставина, що буде тілько трех дефінїтивних мінїстрів, а всї иньші теки будуть мати лише управителїв, виказує характер будучого кабінету.

Новоіменовані мінїстри відбули вже вчера першу кабінетову раду.

Про нових мінїстрів не дасть ся богато сказати. Блюмфельд, Берндт і Шрот мають за собою бюрократичну кариєру. Стуммер був автором тайних, основних нарисів язикового закона, на підстаєї котрих ґр. Тун почав був свого часу необовязуючі переговори з полїтичними сторонництвами; переговори ті не довели, як звісно, до нїяких результатів.

Нинїшна Wiener Ztg. оголошує також відручні цїсарскі письма до уступаючих мінїстрів. В письмі до ґр. Клярого піднесено, що він пішов радо за голосом монарха і серед специяльно трудних обставин старав ся працею, повною в пожертвованє, довести до користного поладнаня полїтичних, співчутя достойних, замішань. Се було однак неможливою річию. Монарх, застерігаючи собі поновне покликанє ґр. Клярого до служби, висказує єму за оказану готовість подяку і признанє. Також відручні письма до д-ра Кербера і д-ра Кіндінґера висказують, з застереженєм поновного покликаня їх до служби, подяку і признанє монарха за знамениті услуги. Відручне письмо до ґр. Клярого оголошує звільненє д-ра Гартля, д-ра Стібраля і д-ра Князьолуцкого від управи поодиноких мінїстерств, причім висказує їм признанє за службу. Замітною є ся обставина, що нї один з уступаючих мінїстрів не дістав відзначеня, хоть сего надїяно ся. Ґр. Клярі не предложив монарсї нїкого до відзначеня.

Новинки.

— **»Богословскій Вѣстникъ«**, науковий чвертьрічник начне з Новим роком виходити у Львові під редакциєю катехита акад. ґімназиї о. Дион. Дорожиньского. Адрес редакциї: Площа св. Юра ч. 5. Нове видавництво витаємо з як найбільшою радостию і не сумнїваємо ся, що так само повитає єго наше духовеньство. Потреба такого, наукового видавництва пекуча і ми певні, що ризико, на яке видавець наражений, буде в короткім часї цїлком покрите. Скоро появить ся перше число, ми поговоримо про него ширше, а поки-що кличемо редакциї: »Щасть Боже!«

— **Серед Гуцулів**, в повітї косівскім устроює станиславівский епископ, Преосьв. Щептицкий духовну місию. Гуцули славні зі свого зіпсутя і пристрастий, в чім навіть пос. Окуневский докорював їм свого часу, тим то місия може принести дуже добрі результати.

— **В справі поведеня проф. Сендзїміра** вніс о. Танячкевич в парляментї інтерпеляцию до мінїстерства просьвіти. Знаємо напевно, що рускі, соймові посли внесуть інтерпеляцию в Соймі до Ради шкільної. Віримо, що краєва Рада шкільна переведе як найскорше слїдство і за зневагу памяти Шевченка покарає загорілого професора-шовінїста як найострійше. Такі сумні случаї не повинні і не сьміють появляти ся в школї. Коли-б в сей сам спосіб обидив професор-Русин память котрого небудь з поетів польских, то був би сейчас і то зовсїм справедливо суспендований. Сего самого надїють ся і жадають Русини від краєвої Ради шкільної в виду поведеня проф. Сендзїміра. Школа має образувати, а не защіплювати в молодечі серця ненависть і погорду до другого народа і єго поетів!

— **Послом державної ради** на Буковинї вибрано одноголосно Мик. Василька.

— **Пересторога для еміґрантів**. Сільвіо Нодарі виплинув опять на верх яко обманщик галицких виселенцїв. Сільвіо Нодарі з Удіне є підручним аґентом товариства »Ligura Americana«. Наших селян галицких засипує він безнастанними письмами, в котрих їх заохочує до еміґрациї. Послїдними часами розкинув він по краю тисячі карточок такого змісту: »Копальнї угля в Америцї. Хто не має роботи, тому доставимо роботу в копальнях угля в Америцї. Денний заробіток виносить 5—7 зр. Приймаємо сейчас 1000 робітників. Праця в копальнях потриває кільканацять лїт. Дорога з Удіне на місце коштує 158 зр. Відїзд з Удіне кождого тижня ві второк. Шіфкарта з Удіне до Нового Йорку коштує лише 83 зр. Пашпорту до Удіне непотрібно«. На сю приманку ловить Нодарі людскі душі, запродує їх в тяжке ярмо по копальнях угля, а надто ошукує на кождім кроцї. Недавно лучило ся, що Нодарі виправив 26 селян галицких до Параґваю. Селяни оплатили у него дорогу, а коли приїхали до пристанї Сантос показало ся, що білєти видані Нодарім важні лише до Сантос а не до Параґваю. Еміґранти мусїли своїми грішми (1700 зр.) оплатити дальшу дорогу. Другій громадцї виселенцїв мав Нодарі вислати їх річи до Бразилїї і взяв за висилку сих річий гроші. Але виселенцї доси ще не одержали своїх річий, хоч від сего часу минуло пів року. Краєве правительство повинно би на сего обманщика звернути свою увагу і вишукати єго в Удіне. Крім того треба би пошукати за єго помічниками в Галичинї.

— **В процесї д-ра Соловія** против редакциї Monitora всї без виїмки сьвідки зізнають в користь д-ра Соловія.

— **Застрілене офіцира**. З Станиславова доносять: Нинї перед полуднем відбували ся вправи 33. баталїону на війсковій стрільницї в Пасїчній. Стріляно до мети з карабінів, в які сего року заосмотрено артилєрию. Віддїлом доводив офіцир, Людв. Газельмаєр. Він велїв перестати стріляти. Ряд жовнїрів, вистріливши свої патрони, цофнув ся поза иньших. З сего ряду пав саме стріл. Куля перешила стоячого на передї Газельмаєра, що стояв відвернений плечима до свого віддїлу. Куля положила трупом Газельмаєра, перейшла на скрізь і ранила ще двох жовнїрів, що стояли коло офіцира. Жовнїра, котрого карабін вистрілив, на разї увязнено. Слїдство веде ся. Газельмаєр числив лїт 22 і недавно авансував з кадета на офіцира. Він походив з Відня. Похорон нещасного відбуде ся завтра. — На тім самім баталїонї повисло якесь нещастє. Недавно упав артилєрист з коня, а кінь ударив єго так в голову, що розбив єму чашку і повибивав очі. Жовнїр ще жиє.

— **В лїсї коло Хабівки** найдено під купою ріща трупа дитини. Жандарм Іван Карабанюк вислїдив неньку сеї дитини в особі Розалїї Яняк, служницї в Хабівцї і віддав єї в руки справедливости.

— **Фалшівників гроший** викрила віденьска полїция в однїй з тамошних фабрик. Два робітники, оба повисше 60 років житя, виробляли від довшого часу фалшиві 20-гелєрівки і ґульдени. При ревізиї переведеній у фабрицї і в мешканю обох робітників найдено богато знарядів до підроблюваня гроший і деякі готові фальзифікати.

— **Осліп нагло**. Старший жупан береского комітату на Угорщинї, ґр. Осип Теек, осліп нагло. Сидїв він в кружку родини і приятелїв, коли почув нараз, що бачить що раз гірше. З разу почав шуткувати собі з сего, але на жаль пересьвідчив ся небаром, що не бачить нїщо і що осліп цїлком. Теек тїшив ся загальною симпатиєю, а єго нещастє викликало велике співчутє.

— **Розумний пес**. До зьвіряної клїнїки в Градцї водила від якогось часу служниця пса з раною. Одної днини з'явив ся сам пес перед дверми операцийної клїнїки. Єго рану заосмотрено як звичайно і він пішов домів. Другої днини привела знов служниця пса і почала оправдувати ся, що не була вчера, бо пес десь утїк. Якже здивувала ся, коли ветеринарі сказали єї, що пес зголосив ся сам до обзорин.

— **Верещаґін**, славний, російский маляр старає ся о одну з пяти нагород, уфундованих помершим мілїонером і філянтропом, Ноблем для людий, що заслужили ся коло ширеня ідеї мира. Кожда нагорода виносить двіста тисяч шведских корон. Верещаґін покликує ся на се, що з нараженєм житя брав участь в многих битвах і зібрані там спостереженя послужили єму до

ЗІБЕНГАР.

Може бути, я годжу ся зі сим. Що ви тодї зробили з подружєм, то було ваше щастє, ви мали до сього право. Тут нема що говорити про гріх та вину.

Входить Вермельскірх.

ВЕРМЕЛЬСКІРХ.

Геншель, ходїть-но до мене. Засьвітимо собі ґаз і грати-мемо в карти. Напємо ся пива, або що схочете та закуримо собі іще нашу люльку. Най-но прийдуть раз іще духи. За дві годинї маємо білий день, потім випємо каву та поїдемо на прохід. Се мусить скінчити ся вже раз до чорта, ви мусите бути нарештї знов тим старим Геншлем.

ГЕНШЕЛЬ.

Може бути. Можемо спробувати.

ВЕРМЕЛЬСКІРХ.

Ну, то далї.

ГЕНШЕЛЬ.

— До вас я не піду вже більше.

ВЕРМЕЛЬСКІРХ.

Ігі що там, старі річи знов витягаєте. Та-ж се всьо було лише непорозумінє! Всьо вияснило ся вже. Не пускаю вже Гауфе нїколи більше. Той дурень справдї все пяний. За горячо сказже коли яке слово. Одним вухом слухати, другим випускати. Так треба робити, я роблю так все.

ГЕНШЕЛЬ.

Се було би таки найлїпше. Ваша правда. Але нї — до пиварнї я вже не зайду нїколи більше. Я буду богато їздити, думаю, може. Хиба не будуть ходити за мною всюди. А тепер добра-ніч вам! Я хочу спати також.

ЗІБЕНГАР

А може би ви, Геншель, пішли на гору до мене? У мене сьвітить ся іще, в канцеляриї напалено, там заграємо собі в трійку, я й так ледви чи лягати-му спати.

ГЕНШЕЛЬ.

Так, так, ми могли би се зробити. Я й так давно вже не грав в карти.

ГЕНШЛЕВА.

Так, так, йди на гору; ти й так не можеш спати.

ГЕНШЕЛЬ.

Я не йду, розумієш, що?

ГЕНШЛЕВА.

Ну, як ти тут лишиш ся, тодї я піду. Хто знає, що ти іще задумаєш в ночі. Ти зачинаєш знов бавити ся ножем. Так, так, він робив се вчера. Чоловік непевний вже свойого житя.

ГЕНШЕЛЬ

Анї думаю йти на гору. Він перший порадив мінї се зробити, а потім перший погордив мною.

ЗІБЕНГАР.

Геншель, я не погорджував вами нїколи. Ви наскрізь чесна людина, не вговорюйте в себе нїяких дурниць. Судьба пробує нераз чоловіка. Але треба її знести, хоч то не так легко. Ви захорували, але ви все таки лишили ся чесним чоловіком; за се я кладу руку в огонь.

ГЕНШЕЛЬ.

Най буде се й правда, пане Зібенгар. — Добре, говорім про що иньшого. Не ваша тут вина, я говорив все так. Шурин? Ну, його не можу осудити також. Знає він, бачить ся, відки дізнав ся про се. Вона десь ходить по людях та розказує неодному. Вона є всюди — раз тут, раз там. У брата мусїла бути також.

(Далї буде).

виконаня образів, що представляють війну в цілій грозї і єї страшні наслїдки. Образи єго обвожено по цїлім сьвітї, всюди зробили велике вражінє і безперечно причинили ся до зогидженя воєн. Як числено ся з тим вражінєм, доводить факт, що коли були виставлені в Берлинї, нїмецким офіцирам зборонено звідувати виставу.

— **Утеча засланих**. З острова Ноера на Червонім морі, віддаленого 70 кільометрів від італїйскої кольонїї Машани утїкло у сих днях 120 злочинцїв. Сей остров був для Італїї щось в родї драйфусівского, чортївского острова; є сухий, горячий, має злу воду і бакцилї тропікальної трясцї, а у морі, що єго окружає, є богато рекінів. Італїйске правительство засилає там злочинцїв найгіршого сорта, яких стереже віддїл з 27 людий. Дня 17. листопада увільнили ся всї злочинцї спільними силами, одних сторожів повбивали, иньших переймили на свій бік і утїкли на однім-однїськім човнї, яке було на сїм острові.

— **Над Чорним морем** шалїє від кількох днїв страшна буря, що зриває дахи з хат, перевертає плоти, нищить телеґрафічні дроти. Богато кораблїв розбило ся коло берегів моря. Один анґлїйский а другий грецкий застрягли в ледї, а иньший корабель щез без слїду. У богатьох маґазинах пожежі поробили великі шкоди.

— **Велике нещастє** лучило ся в Брукселї. Заломив ся на ріцї лїд в хвилї, коли богато дїтий ховзало ся на нїм. Всї они повпадали до води і по більшій части потопили ся. Зараз в першій хвилї витягнено 30 трупів.

— **Несподїзана спадщина**. У сих днях відбула ся в парискім Hotel Drouot лїцитация движимостий по сьпівачцї Алїциї Берті. Одна з приятельок помершої, Робеваль, закупила ноти за 61 франків. Коли-ж потім перекидала їх у своїй хатї, найшла між ними 18.500 франків банкнотами та віддала їх урадованій родинї сьпівачки.

— **Пес на услугах злодіїв**. Один богатий добродїй в Парижи йшов спокійно улицею, коли нараз влетїв єму між ноги великий пес та повалив єго на землю. Властителї того пса якийсь пан і панї прибігли зараз до него, почали перепрошувати, питати ся, чи не стало ся єму що злого і т. и Коли нарештї відійшли, побачив згаданий панок, що полїсмен затримав їх зараз недалеко і звернувши ся до него, поспитав, чи має всьо при собі. Показало ся, що не мав годинника, папіросницї та пуляреса. Всьо вияснило ся в полїциї. Ся пара мала вивченого пса, що перевертав на землю прохожих, яких они хотїли обрабувати.

— **Жінки на війнї**. В теперішній війнї в Африцї бере також участь жінка головного коменданта Боерів, панї Жуберт. Она стріляє знаменито, не гірше від кождого Боера, але головна задача єї лежить в тім, що пильнує ранених і хорих. Сьвідомі річий люди твердять, що »тїтка« Жуберт студиює з мужем воєнні пляни і начеркує пляни екскурзий. Плян атаку на кріпость Маюба повстав при участи »тїтки« Жуберт. — Жінки брали вже нераз участь в війнї. В часї домових американьских воєн відзначила ся княжна Сальм-Сальм, що разом з мужем брала участь в походах, наражала ся на небезпечности, а навіть мала платню і ранґу капітана. Сучасний кореспондент Times-а подав таку сильветку княгинї: В таборовім житю лице єї прибрало краску оливкову, а мимо сего звертає княжна на себе увагу красою. Має чоло чисте і високе, очі чорні і глубокі, красно зарисовані брови, рожеві уста. Она брала участь у всїх битвах, в яких боров ся єї муж. Не один раз наражала она своє житє в обороні мексиканьского, нещасливого цїсаря, Мексимілїяна. — В війнї між Іспанією і Америкою відзначила ся панї Стотсенбурґ, жінка полковника, що разом з мужом удала ся до табору. В битві під Манїлею єї хоробрість переходила всякі лицарскі подвиги. Она вдоволяла ся стравою простого жовнїра. Ночами пильнувала і оглядала ранених.

— **Чи по смерти можливий поворот о житя?** Загадку сю розвязав проф. львівского унїверситету, др. Ів. Прус. Він взяв для своїх дослїдів пса. При помочи трахеотомії вложив псови до віддихового проводу рурку і затказ єї. Пес почав дусити ся. По семи мінутах пес не жив. Проф. Прус ждав ще пів години і присутні лїкарі ствердили у пса смерть. Проф. Прус відкоркував рурку, получив єї з віддиховим апаратом, т. є. міхом, що при помочи електрики вводить до плуц воздух. Опісля вітворив по лївій сторонї грудну клїтку, перетяв два ребра і розщіпив їх гаками. Серце було без руху. Коли введено в рух віддиховий апарат і воздух почав входити до плуц, проф. Прус почав масувати серце. По хвилї почало серце само бити. Рану скоро зашито, рурку витягнено і пес ожив. В перших кількох годинах був пес затуманений, опісля прийшов до себе і тодї почало ся лїченє пооперацийних ран. З сего дослїду видно, що сли смерть повстала з удушеня, отроєня хльороформом, пораженя електричним током і т. п., помершого можна ще привести до житя. Нема сумнїву, що сеї методи д-ра Пруса буде уживати науковий медичний сьвіт на людях. Метода вимагає не тілько умілого виконаня, але також великої терпеливости. В деяких случаях масованє тревало дві години, заки вернуло житє.

— **Дрібні вісти**. Син костельного сторожа в Відни, Фр. Вольни, 14-лїтний хлопець застрілив свою любовницю, Францїшку Зайфертович, почім сам застрілив ся. — Вчера підстрілив ся у Львові в самоубийчім намірі, підофіцир 15 полку, Л. Шуманьский. Самоубийник жиє.

— **Для дїтий Мариї Мулик** прислала Впв. п. Ольга Левицка, жена нотаря в Винниках, 1 зр. 50 кр. — Прислані доси на руки нашої редакциї гроші ми сейчас доручили Мариї Мулик.

— **З наукового Товариства ім. Шевченка**. Наукова читальня при бібліотецї Товариства отворена що дня від год. 2—6 по полудни і в тім часї може кождий з неї користати. До дому випозичають ся книжки лише за кавциєю. — Канцелярия Товариства отворена від год. 9—12 рано і він 3—6 по полудни. В недїлї і сьвята льокаль Товариства зачинений. Адреса: Львів ул. Чарнецкого ч. 26.

Посмертна † оповістка.

О. Петро Кошалкевич, парох в Трускавцї, дрогобицкого деканата, умер в 77. р. житя.

О. Мартин Ливчак, парох в Тисовій, умер в 65 р. житя.

Телеґрами.

Відень, 23. грудня. Цїсар виїде завтра до Вальзе, щоби провести сьвята у архикнязя Францїшка Сальватора і верне до Відня дня 26. с. м.

Відень, 23. грудня. Делеґациї поладнають дня 28. і 29. с. м. спільну буджетому провізорию, почім буде переведена дискусия над предложенями спільного правительства.

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

Імянини панни Зиновії.

(Далї.)

II.

Панна Зиновія не любила рано вставати Та й чого? Не кажу в лїтї, але в зимі нема потреби. На дворі плюта, на хатї »зюзя« — радше за той час доволї виспати ся. — Снїданє випє в ліжку, обід зварить ся і без неї, то й яка причина рано зривати ся?

Куховарства на тілько вміє, кілько її треба було, щоби сподобати ся свому нареченому — пану Евгенови. Хоч може мало має практики в нелегкім промислї кулїнарної штуки, та за те більше студіювала теориї і виробила собі свою власну методу, як тримати в руках адмінїстрацию кухнї і домового господарства, а може і... свого чоловіка. Решту обітцяв її доучити пан Евген, дуже добрий чоловік та дбайливий про свою Зенобцю-красуню.

По друге — навіть самі мама не кажуть її рано вставати, доки ще комната не опалена, бо звісно, могла би — не дай Боже — простудити ся. Буде ще досить ґарувати »на своїм!« — казала мати, — а поки вона у мене, то й »гуляй собі, моя доню, поки молоденька«. А Зенобця завсїгди слухала матери...

А то так нераз добре — рано довше поспати, або хоч-би лиш так собі полежати »по каві« і думати-мріти про се і те, нагадувати »торічні підпеньки«, усьміхати ся самій до себе, до своєї загадочної будучности.. До того ще нинї Зенобцинї імянини — чи-ж нема про що думати? Що то буде від нинї за рік? Хто знає, де вона буде обходити тоє сьвято? Гей, гей!...

Коло десятої години увійшла — звісно, на пальцях, щоби не збудити — мати, а побачивши, що дочка вже не спить, поцїлувала на добрий день кохану свою солєнїзантку.

— Нема ще з пошти, мамо?

— Нї, що лиш недавно пійшов.

Зенобця позїхнула з невдоволеня.

— А ти ще не встаєш?

— Та-а, як мама кажуть...

— Нї, спи ще, спи! Я зараз кажу палити в грубі...

Панна Зиновія сховала назад руки і груди під ковдру... А-а! ще бодай трошка...

Але вже недовго лежала. Воно так нїяково вичікувати пошти і... надїяти ся... Хоч прийде поштар і нїчого не принесе, то й розчарованє щось варте — не має вже чоловік чого надїяти ся і радий, що сяк-так заспокоїть свою цїкавість. Але нинї мусить прецїнь бути щось з пошти... прецїнь Зенобницї імянини!...

Панна Зеновія надягає свій шляфрок і йде призирати ся до зеркала. У шляфрочцї її дуже до лиця, — вона то сама знає. Від коли виаванзувала на панну, мати забороняла її ходити рано лише в білім кафтанику, бо міг би хтось несподївано влїзти в хату, а тодї що? А так, вона шляфрок накине і — хто там знає, що за ґардероба під сподом? Зенобця дуже вдячна матері за її вигадку і презент, бо-ж то і вигода той шляфрочок... Часом і цїлий день не скидає його з себе... не хочеть ся.

Ходить панна Зеновія, нудить собою і приглядаєть ся в зеркалї. Ще й волосє умисно побурить, щоб уфризувати ся більше з фантазиєю...

Алеж бо то нестерпино так довго ждати! Ще нинї, як на біду, післали того »шлапака« Михайла. Лїзе, як рак з дріжджами! Заки донесе тоту пошту, всї сьвіжі новинки за той час вистигнуть, звітріють по дорозї... Панночка зачинає непокоїти ся, що хвиля виглядає крізь вікно, чи не йде той навісний Михайло?

Нарештї! Зенобця аж до сїний вибігла. З пошти цїла купа. До неї самої аж чотири листи з ґратуляциями від всїляких крівних, знаємих... а ще дві якісь посилки...

Зенобця отвирає невеличку коробочку. А-а! цїлий ґарнїтур золота: брошка, бранзолєти, сережки — дарунок від пана Евгена. Панночка росте з своїй славі, як тїсто на дріжджах, і зараз біжить до матери похвалити ся... Гм, ладне, вартісне, але... не ориґінальне. Чи то у неї мало тих клєйнодів? Невидальце з тарахкальцем... Пан Евген не має доброго смаку, фантазиї...

(Далї буде).

ЗАПРОСИНИ ДО ПЕРЕДПЛАТИ

на

„ЖИВІ СТРУНИ“

Відчуваючи потребу видавництва, яке подавало би нашій публицї найновійші твори української лїтератури, а крім сього переклади найновійших творів европейських лїтератур, без огляду на їхнїй напрям, зміст та форму, приступили ми до видаваня **ЖИВИХ СТРУН**. ❋❋❋

❋❋❋ **ЖИВІ СТРУНИ** виходити муть у місячних книжках, що з них кожда становити ме окрему цїлість. Аби улекшити адмінїстрацию сього видавництва, розписуємо отсим передплату на

❋❋❋ **ЖИВІ СТРУНИ** ❋❋❋

що платити-меть ся ратами **по 10 корон**. При передплатї даємо 25%. опусту.

У всїх адмінїстрацийних і редакцийних справах просимо звертати ся до

❋ **АНТОНА КРУШЕЛЬНИЦЬКОГО** ❋

Львів, Театинська 14. II.

Досї вийшли у **Живих Струнах**:

1) Станїслав Пшибишевський: »Із циклю віґілїй — цїна брош. 60 сот.
2) Ґабриеля Запольська: »В Гірничій Дуброві« — цїна брош. 40 сот.
3) Орест Авдикович: »Нарис одної доби« цїна брош. 60 сот.
4) Антін Крушельницький: »Пролєтарі« — цїна брош. 2 кор.

Антін Крушельницький.
Володимир Старосольський.

До милосердних сердець! Мария Мулик жінка приватного офіциялїста, що від двох лїт не має місця, мати пяти нелїтних дїтий, в крайній нуждї відзиває ся до добрих людий з просьбою о запомогу. Адреса єї: ул. Личаківска ч. 61 Наша редакция приймає радо всякі, хотьби найменьші датки, тим більше, що тепер зима, а дїтий нема чим нагодувати, анї одїти.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

принимає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, принимає до переховання папери вартістні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституциях заграничних т. зв.

Депозити сховкові
(Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де **безпечно і дискретно** переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим взглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійші зарядженя.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

Розклад поїздів зелізничих обовязуючий від І-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	приходить о годині	до Львова
		6·10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова
		6·50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно
		7·10	з Зимної-води » » »
		7·40	з Янова
		7·55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия
		7·44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче
		8·05	» » на дв. головний
		8·15	з Сокаля, Рави рускої
	1·30	9·00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.
		11·15	з Ярослава і Любачова
	1·50	11·55	з Іцкан, Черніців і Станиславова
		1·01	з Янова
		1·40	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно
	2·20	5·15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.
	2·35	5·40	» » » на дв. голов.
		5·55	з Сокаля, Белзця і Любачова
Ніч			
	8·45	6·10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова
		6·20	з Іцкан, Сучави
			з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділї і сьвята
		7·58	
		8·15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно
		8·14	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.
		9·21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.
		9·55	з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту
	12·30	10·10	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави
		10·08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
		10·25	» » » на дв. голов.
		10·30	з Лавочного (Пешту) Хирова
		12·10	зі Сколього, Калуша
		3·05	з Підволочиск на дворець Підзамче
		3·30	» на дворець головний
	2·16	6·00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока

Поїзд посп.	Поїзд особ.	відходить о годині	зі Львова
		6·20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
	1·55	6·15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
	2·08	6·30	» » » дв. Підзамче
	2·45	6·30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави
	8·30	8·45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
		9·10	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)
		9·25	до Янова
		9·35	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
		9·53	» » » дв. гол.
		10·10	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова
		12·50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділї і сьвята
		2·15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділї і сьвята
		9·45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)
	2·55	—	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів
		3·05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
		3·15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.
		3·20	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.
		3·26	до Брухович » » » »
		5·25	до Ярослава
Ніч			
		6·21	до Іцкан, Радовець, Кімполюнга, Сучави
	12·50	6·40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.
		6·50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
		7·00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
		7·10	до Сокаля і Рави рускої
		7·20	до Тернополя дворець головний
		7·42	» дворець Підзамче
		7·47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900
		8·35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.
		9·10	» » » 1. чер. до 30. жов. в [illegible] і сьв.
	2·36	10·40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
		10·50	до Кракова (Відня, Варшави), Ся[illegible]ка
		11·10	до Підволочиск, Бродів дв. голов[illegible]н
		11·32	» » дв. Підза[illegible]
		4·10	до Кракова (Відня, Берлина)
		5.50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.

Час середно-европейский різнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелізниць держ. (Львів, ул. Красіцких ч. 5) уділяє пояснень в справахзе лізничих, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Перший християньский склад апаратів і всіляких приборів до заводової фотоґрафії і для п. аматорів

поручає

низше цін у всіх фірмах краєвих і заграничних.

Апарати від 6—250 зр. на складі. — Висилка на провінцию відворотною почтою виконує ся.

Найбільший і найдешевший склад всіляких приборів до фотоґрафії. На жаданє випозичає ся апарати до великости 24:30 (за винагородою 2% вартости апарату) з обєктивами Voigtländer'a, Steinheil'a, Göerz'a і т. д.

На час зимовий поручає ся бромовий папір до копіованя при звичайній лямпі.

ЕДМУНД БРОДКОВСКИЙ

Львів, ул. Баторого 22.

Перша руска торговля і рукодільня

параментів церковних

і застави столової (сервисів) із хіньского срібла

під фірмою

Евг. Спожарский і Вол. Устеньский

у Львові, улиця Руска ч. І.

в каменицї тов. »Просьвіта«.

ТОРГОВЛЯ

поручає:

Свій богато заосмотрений склад всіляких товарів церковних.

Великий вибір хрестів желізних нагробних.

Застави столові з хіньского срібла.

Всякі посилки полагоджує ся відворотною почтою по найнизшій цїнї.

Рукодільня бронзівнича

принимає замовленя на всякі роботи із **золота, срібла, бронзу** і и. металів, як також до відновленя, позолоченя і посрібленя всякі церковні і домашні знаряди.

Все виконує ся в найкоротшім часї і по найнизшій цїнї. 1—10

Рік заснованя 1892.

Інформациї і посередництво до заключеня обезпечень житєвих в найкористнїйших комбінациях.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНЄСТЕРЪ"

перше і одиноке руске Товариство асекурацийне, **припоручене** Всч. Духовеньству і всїм вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариятам всїх трех епархій, обезпечає будинки, уряджене домашне, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих.**

Стан фондів ґваранцийних з днем 31-го грудня 1898 **виносить:**

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва специяльна	842 „ 40 „	

Тарифи »Днєстра« дуже умірковані, **услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно.** До кінця 1898 року виносили виплачені **шкоди** 527.790 зр. 67 кр. **Поліси »Днєстра« приймає Банк краєвий при пожичках гіпотечних.**

На житє можна обезпечатись **через »Днєстеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає найкористнїйші услівя, представляє своїми фондами найбільшу ґваранцию і видає поліси і квіти в рускім язиці.

Товариство взаїмного кредиту »Днєстеръ«, стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє **пожички** *за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністрацийні* за інтабуляциєю або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від **членів і третих осіб** по **4%**. Удїл членьский виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і пожичку дістати може тілько член обезпечений в »Днєстрѣ«. Інформациї уділяє Дирекция листовно.

Зголошеня о уділенє аґенций в окрестностях **де нема близько аґентів »Днєстра«, приймає ся.**

Пожички для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. кред. »Днєстеръ на 5½% і 1% додатку на кошта адм.

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

Хто хоче заробити 400 марок місячно

певно, легко і без ризика?

Нехай шле свою адресу без марки під **V, 21,**

Annoncen Exped. **K. F. Wojtan** Leipzig-Lindenau.

Видає і відповідає за редакцию **Стефан Кульчицкий.**

З друкарнї В. А. Шийковского.